

PLA LECTOR

2018-2019

INDEX

1.- JUSTIFICACIÓ DEL PLA

2.-ANÀLISI DE NECESSITATS EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA

3.-OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS QUE ES PRETENEN ACONSEGUIR AMB EL DESENVOLUPAMENT D'AQUEST PLA

4.-PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ DURANT EL CURS ESCOLAR D'ACTIVITATS QUE S'HAN DE REALITZAR AMB LA FINALITAT D'ASSOLIR ELS OBJECTIUS DEL PLA

5.-RECURSOS MATERIALS, HUMANS I ORGANITZATIUS PER A LA CONSECUSIÓ D'AQUEST PLA

6.- AVALUACIÓ DE RESULTATS

1.- JUSTIFICACIÓ DEL PLA

És indiscutible la importància que tenen les habilitats lectores per a les activitats escolars i per a l'èxit escolar. Tots els professors ens sentim implicats en el pla, inclosos Educació Infantil, per la transcendència que té la pre-lectura per als futurs lectors.

L'objectiu de tot tipus de lectura és comprendre el seu missatge i el seu contingut.

Per llegir d'una forma eficaç, és imprescindible la intencionalitat de desitjar descobrir alguna cosa en l'escrit i l'atenció.

La motivació és fonamental, per això busquem lectures lúdiques, creatives i motivadores. No és llegir per llegir, sinó un entrenament intencional de totes les habilitats necessàries per l'acte lector.

És una oportunitat per aprofitat tot el potencial dels centres educatius per promoure el gust per llegir, l'aprenentatge de la lectura i l'aprenentatge mitjançant la lectura.

És també una oportunitat per vincular l'aprenentatge i l'ús de la lectura a l'aprenentatge i l'ús tant de la llengua oral com l'escrita.

És una oportunitat per acostar-se a la lectura amb una mirada ampla, que implica tots els docents de totes les etapes; per vincular l'aprenentatge de la lectura al treball curricular i disciplinar i el gust per llegir no solament a la ficció, sinó també al gust per conèixer i saber.

També perquè els centres educatius esdevenen contextos de lectura, escriptura i aprenentatge, oberts a tots els textos i als formats diversos en que es presenta la informació.

El pla de lectura busca que cada alumne tinga l'oportunitat de gaudir llegint, assolir el domini de les habilitats lingüístiques i esdevinga un usuari competent i crític de les TIC. És un compromís amb la cohesió de la comunitat educativa, perquè vol proporcionar a cadascun l'oportunitat de establir una bona relació amb la lectura. Addicionalment, promou un conjunt de valors, com el respecte a les opinions diverses, el respecte pel coneixement i el sentit crític; i actituds, com les que porten saber trobar en un mateix, en les possibilitats que ofereixen llegir, escriure, parlar; la satisfacció del temps d'oci, la capacitat de pensar i projectar una mirada personal, i alhora contrastada sobre la realitat.

A partir dels resultats obtinguts en el treball diari en classe, i donades les dificultats detectades s'observa la necessitat de fixar un model que afavorisca i potencie l'hàbit lector dels nostres alumnes.

Arribar al fons del problema es fa difícil, ja que trobem diversos tipus d'alumnes que les seues habilitats lectores (mecànica, entonació, ritme...) deixen prou que desitjar.

Hi ha altres, que pareixen haver adquirit les habilitats mecàniques, si bé el problema pareix concretar-se en la dificultat de comprendre el que lligem, d'organitzar la informació transmesa pel text. Aquesta dificultat de comprensió pareix estar en el fons d'un problema més generalitzat del "fracàs escolar".

També hi ha alumnes que, bé per procedència social o per desgana, troben difícil utilitzar el vocabulari necessari per a entendre el sentit general o concret dels textos presentats.

La deficiència d'adquisició de la suma total o parcial de les parts subratllades generen una situació de desmotivació que moltes vegades resulta quasi impossible de superar.

El principal problema amb el que ens trobem està en la falta d'estímuls positius que reforcen el gust per la lectura.

Del que hem dit anteriorment, es deriven diverses qüestions que es troben en el nostre PLA LECTOR:

- Com crear el gust per la lectura?
- Com apropar el llibre a l'alumne?
- Què fer per que l'alumne gaudisca amb la lectura d'un llibre i pugua veure en ell una font de plaer?
- Com programar i desenvolupar mesures que fomenten les destreses, la comprensió i la motivació?

En el fons, el vertader sentit d'un PLA LECTOR programat en el centre és possibilitar el salt qualitatiu des de el "saber llegir" fins a "voler llegir", tasca en la que caldria integrar a tota la comunitat escolar, i en la que la família té un paper important.

Totes les mesures que es programen han d'anar encaminades a aconseguir aquest objectiu.

L'elaboració del pla de foment lector del centre ve impulsada pel context normatiu vigent que incideix de manera especial i clara en aquest aspecte educatiu, tal com veiem reflectit en el resum descrit en la introducció a l'Orde 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana. A més, impulsa la presentació d'aquest pla, segon **la Resolució de 25 d'octubre de 2018, de la Conselleria**

de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es convoca el programa de la dinamització de les biblioteques escolars i el foment de la lectura als centres docents de titularitat pública de la Comunitat Valenciana.

En paraules d'Álvaro Marchesi, l'èmfasi en la lectura pot ser un dels instruments més poderosos per a millorar les capacitats dels nostres alumnes i, alhora, per a renovar els mètodes d'ensenyança dels professors i per a incrementar l'interés dels estudiants ». Per tot el que s'ha dit fins ara l'objectiu comú del professorat del centre és portar a la pràctica aquesta idea, aquest objectiu. Cada docent pot dur a terme actuacions en favor de la lectura de manera individual, però sens dubte és molt més efectiu treballar coordinadament, de manera coherent i conjunta, és a dir, confeccionant un pla de foment lector de centre.

2.- ANÀLISI DE NECESSITATS A L'ÀMBIT DE LA LECTURA

Saber d'on es parteix és un requisit per tal que el camí que es proposa de recórrer siga viable, atractiu, abastable i transformador. No resulta senzill, en l'àmbit de la lectura, establir els paràmetres que poden facilitar una anàlisi del punt de partida, especialment si el que es vol assolir és un coneixement no estrictament qualitatiu.

L'anàlisi amb el qual es fa referència necessàriament ha de proporcionar informació i facilitar la reflexió sobre dimensions crucials de la infraestructura i funcionament d'un centre en allò relatiu a la lectura.

Les accions que es planifiquen són:

- a) La biblioteca escolar, recursos i funcionament.
- b) L'oferta de lectura que fa el centre vinculada al desenvolupament ordinari del currículum.
- c) L'oferta de lectura que fa el centre vinculada al desenvolupament extraordinari del currículum.
- d) La biblioteca com a centre de recursos per a l'aprenentatge.
- e) Els perfils lectors dels alumnes dels diferents cicles i etapes.
- f) El rendiment en lectura dels alumnes dels diferents cicles i etapes.
- g) El rendiment en lectura del centre.
- h) Els hàbits de lectura dels alumnes en l'àmbit familiar i els de la pròpia família.
- i) Els hàbits de lectura dels docents.
- j) Els recursos de lectura que ofereix el barri o el municipi.
- k) Es procurarà l'adquisició de fons que permeten l'aproximació a la lectura d'alumnat amb diversitat funcional, d'alumnat amb necessitats educatives específiques i de nous al sistema educatiu valencià.
- l) Es promourà l'adquisició de fons que valoren l'educació en igualtat.
- m) S'estableix que almenys la meitat de la dotació assignada pel centre a aquesta finalitat haurà de ser per a l'adquisició de fons en valencià i un 15% en primera llengua estrangera.

3.- OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS QUE ES PRETENEN ACONSEGUIR AMB EL DESENVOLUPAMENT D'AQUEST PLA

3.1.- OBJECTIUS GENERALS

- Desenvolupar les habilitats lectores perceptives pròpies de cada etapa per aconseguir la suficient fluïdesa a cada nivell.
- Ampliar la comprensió lectora, no només a l'àrea lingüística sinó a les diverses matèries del currículum.
- Continuar elaborant per a cada curs un programa de lectures adequades per a cada nivell (Ed. Primària).
- Propiciar que l'alumnat descobreixca el gust per la lectura i que l'utilitze en els moments d'esplai.
- Implicar-se com a docent en el pla lector per contribuir des de la pròpia àrea a millorar la lectura i a llegir cada text com hauria d'esser llegit.
- Potenciar l'ús de la biblioteca de l'aula i centre.
- Promoure activitats que afavorisquen la lectura.
- Estimular l'hàbit de la lectura, despertant la necessitat de llegir des de les edats més primerenques, és a dir, des del primer cicle.
- Assegurar i animar el creixement lector en els alumnes d'una manera continuada, potenciant les ferramentes lectores, com són l'habilitat mecànica, comprensiva i el domini del vocabulari, descobrint als alumnes les possibilitats d'utilització de diferents maneres de lectura (silenciosa, oral, individual o col·lectiva).
- Col·laborar en la consecució dels objectius previstos en el Pla de foment de la lectura del centre educatiu.
- Conèixer el procés d'instrucció ALFIM amb la finalitat de formar un individu capaç de resoldre problemes i prendre decisions mitjançant la recerca, comprensió i avaluació.
- Promoure la gestió i dinamització de AMI (Alfabetització Mediàtica e Informacional) en la xarxa de recurs de les biblioteques escolars
- Fomentar la lectura mitjançant la dinamització del funcionament de la biblioteca escolar i de la biblioteca d'aula, amb recerques i interpretacions d'aquestes.
- Coordinar-se amb la biblioteca pública més pròxima perquè la biblioteca escolar pugui obtenir assessorament tècnic i formació d'usuaris, així com estudiar fórmules per a possibilitar el préstec interbibliotecari i, també, la participació en programes conjunts.

- Establir un procediment d'obertura de la biblioteca escolar als ciutadans de l'entorn, especialment en aquells municipis on no es dispose d'un servei de lectura pública.

En la concreció d'aquests objectius s'han tingut en compte l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana i la Llei 4/2011, de 23 de març, de la Generalitat, de Biblioteques de la Comunitat Valenciana, referida a l'estructura del Sistema Bibliotecari Valencià.

3.2.- OBJECTIUS ESPECÍFICS

EDUCACIÓ INFANTIL

- Ampliar el camp visual.
- Despertar interès mitjançant llibres actuals i de novetats.
- Desenvolupar l'agudesia preceptiva visual.
- Desenvolupar la memòria immediata.
- Anar ampliant progressivament el vocabulari.
- Iniciar l'aprenentatge lecto-escriptor.
- Despertar interès pels llibres i tenir cura del seu ús.
- Participar de les activitats del foment de la lectura.
- Utilitzar la biblioteca d'aula i del centre.
- Comprendre i reproduir textos orals de tradició cultural i actuals valorant-los i mostrant interès cap aquests.
- Mostrar iniciativa i interès per participar en situacions comunicatives.
- Representar l'argument del conte o d'alguna escena a través de l'expressió escrita, corporal o plàstica.

PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA

- Comprendre i reproduir alguns textos orals de tradició cultural i actuals valorant-los i mostrant interès cap a aquest.
- Ampliar progressivament el camp visual.
- Desenvolupar l'agudesa perceptiva visual per a discriminar bé la forma de les paraules, perseguir les línies i passar d'una a l'altra sense ajuda dels dits.
- Llegir amb entonació, pauses i expressivitat.
- Descobrir el gust per la lectura com a font de plaer i aprenentatge de diferents tipus de textos (contes, rimes, endevinalles...)
- Anar desenvolupant la seua capacitat de comprensió.
- Promoure la lectura silenciosa.

SEGON CICLE DE PRIMÀRIA

- Ampliar progressivament el camp visual.
- Desenvolupar l'agudesa perceptiva visual per a discriminar bé la forma de les paraules i seguir les línies.
- Llegir oralment amb entonació, pauses i expressivitat.
- Promoure la lectura silenciosa i sense gesticular. Utilitzar la lectura per a ampliar el vocabulari i millorar la comprensió i l'ortografia.
- Gaudir amb la lectura de manera lúdica i recreativa.
- Utilitzar la lectura per a ampliar el vocabulari i millorar la comprensió i l'ortografia.

TERCER CICLE DE PRIMÀRIA

- Ajudar a descobrir la lectura com a forma de plaer i diversió.
- Participar en iniciatives promogudes des d'altres institucions que animen a l'alumnat a llegir.
- Llegir mitja hora diària.
- Descobrir els diferents gèneres literaris.
- Millorar les capacitats comunicatives, augmentant el vocabulari i fixar l'ortografia correcta.
- Llegir amb fluïdesa i entonació adequada.
- Comprendre els textos llegits i ser capaços de resumir-los coherentment.

4.- PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ DURANT EL CURS ESCOLAR D'ACTIVITATS QUE S'HAN DE REALITZAR AMB LA FINALITAT D'ASSOLIR ELS OBJECTIUS DEL PLA

4.1. ACTIVITATS PER CICLES

INFANTIL

- Observació i coneixement de paraules noves: mitjançant làmines de llenguatge, musicogrames, pictogrames, memoris, dòminos (tant en suport físic com en suport interactiu).
- Exercicis de recordar el que ha fet l'alumne/a: visualització i explicació de fotos de protagonista, dels aniversaris, què ha fet el cap de setmana,... (assemblea).
- Contacontes (mestres, pares, alumnes de primària, externs al centre..)
- Explicació de contes.
- Iniciació a la lectura de contes.
- Expressar oralment i a través del joc la comprensió del conte: fer il·lustracions de diferents moments del conte; dramatització (amb titelles, amb ells mateixos com a protagonistes,..)
- Expressar els sentiments que ha suscitat en l'alumnat la lectura.
- Utilització de la biblioteca d'aula i de centre amb el seu carnet i de pati amb el Bibliopati.
- Projecte del propi nom (escriure el nom en casa de manera creativa, acompanyat d'una explicació al voltant de les seues arrels, de per què li varen posar eixe nom,...)
- Llibre viatger: invenció de contes amb l'ajuda de les famílies (al voltant de la mascota de la classe, llibre de receptes de cuina, de jocs populars,...)
- Maleta viatgera que va passant per totes les aules amb contes i activitats preparades amb diferents temàtiques.
- Dinamització de lectures de llibres amb temàtica inclusiva per part dels alumnes de tercer cicle als alumnes d'Infantil.
- Animació lectora de llibres que ajuden a entendre TEA.

PRIMER CICLE

- Lectura en veu alta.
- Lectura silenciosa.
- Utilització de la biblioteca de centre i de l'aula amb el seu carnet per a préstec i per a obtenir informació (lectura d'un llibre per setmana o quinzenal per llegir a casa).

- Jocs d' agudeses visual i discriminació del so.
- Sopes de lletres.
- Expressar oralment i a través del joc la comprensió del conte.
- Expressar els sentiments que ha suscitat en l'alumnat la lectura.
- Escripció dels seus propis contes per llegir-los a l'aula, amb l'ajuda de les famílies o no.
- Dinamització de lectures de llibres amb temàtica inclusiva per part dels alumnes de tercer cicle als alumnes de Primària.
- **Gymkanes literàries i de recerques d'informació.**
- **Marató de contes.**
- Una vegada a la setmana o quinzenalment es treballa la lectura col·lectiva d'un llibre amb fitxes de comprensió lectora.
- Contacontes (actors, mestres, pares, alumnes...)
- Pràctica de lectura diària dins d'una matèria diferent cada dia.
- Lectura d'un llibre elegit per a cada curs (només per a segon de primària) i realització d'activitats de comprensió lectora acordades pel cicle.
- Racó del lector. Els alumnes presenten i recomanen llibres ja llegits acompanyats de cartells, dibuixos...
- Els alumnes de primer cicle estan tutoritzats per alumnes del Tercer cicle per a la realització de determinades activitats.

SEGON CICLE

- Lectura d'un llibre elegit per a cada curs i realització d'activitats de comprensió lectora acordades pel cicle.
- Activitats d'atenció i habilitat visual.
- Activitats de vocabulari i ortografia.
- Activitats de sintaxi i estil.
- Jocs de memòria i comprensió.
- Activitats de lectura silenciosa i en veu alta.
- Utilització del diccionari, enciclopèdies, Atles, Wikipedia, Google...
- Pràctica de lectura diària dins d'una matèria diferent cada dia.
- Utilització de la biblioteca d'aula i del centre per a préstec i per a obtenir informació.
- Contacontes (actors, mestres, pares, alumnes i personal externs...).
- Racó del lector. Els alumnes presenten i recomanen llibres ja llegits acompanyats de cartells, dibuixos...
- Activitats d'animació a l'escripció utilitzant diverses tècniques com la de Rodari, el racó de les lletres...

- Apadrinament lector de 4t a 6é de primària amb alumnes d'infantil i primer cicle.

TERCER CICLE

- Lectura d'un llibre elegit per a cada curs i realització d'activitats de comprensió lectora acordades pel cicle (alternant lectures de valencià i de castellà i anglès).
- Trobada amb l'escriptor o il·lustrador (relacionats amb el llibre elegit).
- Activitats de competència i comprensió lectora.
- Utilització de la biblioteca d'aula i del centre a préstec i per a obtenir informació.
- **Creació de comunitats lectores amb els alumnes de tercer cicle.**
- Pràctica de lectura diària dins d'una matèria diferent cada dia, treballant aspectes com la comprensió lectora i expressió oral.
- Contacontes (actors, mestres, pares, alumnes i personal extern...).
- Racó del lector. Els alumnes presenten i recomanen llibres ja llegits acompanyants de cartells, dibuixos...
- Activitats d'animació a l'escriptura utilitzant diverses tècniques com la de Rodari, el racó de les lletres...
- Iniciació a la utilització del PMB per préstec de llibres.
- Els alumnes de sisè seran els encarregats de dur a terme el Bibliopati.
- Apadrinament lector de 4t a 6é de primària amb alumnes d'infantil i primer cicle.
- Els alumnes de primer cicle estan tutoritzats per alumnes del Tercer cicle per a la realització de determinades activitats.
- Preparació d'animacions lectores per part dels alumnes de cinquè i sisè, en dates senyalades.

4.2- ACTIVITATS DE CENTRE

- Contacontes.
- Activitats lectores relacionades amb moments significatius (dia del llibre, dia dels drets dels xiquets, setmana cultural, dia de la Pau, dia del medi ambient, dia del llibre infantil...)
- Visita a biblioteques municipals.
- Bibliopati.
- Visita al centre d'un autor o il·lustrador.
- Setmana del llibre (la setmana del dia del llibre).

- Activitats de personatges il·lustres (Per expl. Sanchis Guarner, Miguel Hernández, Gloria Fuertes, Enric Valor,Joana Raspall...).

- Exposicions de llibres antics, revistes i còmics.

- Presentació de llibres de novetats.

- Intercanvis de experiències amb la lectura de diverses obres

- Invitació per part dels tutors als alumnes a llegir llibres que ajuden a resoldre conflictes a la sessió de tutoria.

-Animació lectora per part dels tutors/es amb motiu del dia del llibre

- Concursos (poesia, teatre...).

- Presentació de treballs d'alumnes a concursos literaris: Sambori, Certamen de narrativa curta en Valencià...

5.-RECURSOS MATERIALS, HUMANS I ORGANITZATIUS PER A LA CONSECUSIÓ D'AQUEST PLA

Els principals agents destinats a fomentar els hàbits de lectura i escriptura són els propis mestres, per això es important implicar a tot el claustre en aquesta tasca. Encara que també les famílies son imprescindibles per tant d'assolir l'hàbit lector fora del centre escolar.

- Personals:
 - Sensibilització i acceptació del pla per part del Claustre.
 - Família.
 - Contacontes
 - Alumnat
 - Comissió de Biblioteca del centre
- Materials
 - Biblioteca de centre.
 - Biblioteca d'aula.
 - Llibre de lectura. Fitxa. Qüestionari.
 - Aula d'informàtica.
 - Pissarra digital.
- Organitzatius
 - Horaris.
 - Temps.

- Suports per desdoblar els grups per anar amb freqüència a la biblioteca.
- Material digital: Blocs, Mestre a Casa, Llibres digitals...

6.- AVALUACIÓ DE RESULTATS

- Aquest pla es podrà modificar a mesura que s'apliquen els diferents mecanismes en els propers cursos.
- La utilitat radicarà en la consecució dels objectius establerts.

Instruments d'avaluació

- Proves d'habilitat i comprensió lectora de l'alumnat.
 - Elaboració d'enquestes per tal d'establir una comparació de dades.
 - Recollir opinions a través de la comissió de biblioteca dels diferents implicats, alumnat, mestres i famílies.
 - Memòria de final de curs.
-
- Aquest PFL ha sigut actualitzat i modificat *el 21 d'octubre de 2016 per la Comissió de Biblioteca de centre* atenent a la Resolució de 7 d'octubre de 2016 que demana la dinamització de les biblioteques escolars i el foment de la lectura en els centre docents públics
 - Aprovat pel Claustre el 20 d'octubre de 2016 i aprovat pel Consell escolar el 21 d'octubre de 2016
 - Aquest PFL ha sigut actualitzat *el 23 de novembre de 2017 per la Comissió de Biblioteca de centre* atenent a la Resolució de 17 de novembre de 2017 que demana la dinamització de les biblioteques escolars i el foment de la lectura en els centre docents públics
 - Aquest PFL ha sigut actualitzat *el 23 d'octubre de 2018. Aprovat pel Claustre i Consell Escolar el 31 d'octubre de 2018*